

DRET CIVIL CATALÀ

El DSI de Dret Civil Català és un **servei d'alerta documental** i de **periodicitat trimestral**. Conté les darreres novetats bibliogràfiques incorporades al catàleg, jurisprudència, una secció de sentències destacades i l'actualitat legislativa relacionada amb aquesta branca del dret.

Si voleu rebre periòdicament aquest butlletí només cal subscriure's per correu electrònic a biblioteca@icatarragona.com.

SENTÈNCIES DESTACADES

[TSJ Catalunya, Sala de lo Civil y Penal, Sec. 1.ª, 3-7-2023](#)

Tratándose de legado directo, el mismo se adquiere sin necesidad de aceptación \ No está prescrita la acción de reclamación del legado al aplicarse los principios de la acción reivindicatoria la cual no tiene plazo de prescripción en la legislación catalana

[Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, Sala de lo Civil y Penal, Sentencia 41/2023 de 23 Jun. 2023, Rec. 176/2022](#)

CESIÓN DE CRÉDITOS. PRESCRIPCIÓN. Materia civil. Interrupción de la prescripción. RESPONSABILIDAD CIVIL. Responsabilidad contractual. Requisitos. Incumplimiento contractual. -- Responsabilidad contractual. Contratos en particular. Contratos bancarios. -- Resarcimiento.

[TSJ Catalunya, Sala de lo Civil y Penal, Sec. 1.ª, 8-6-2023](#)

Acreditado que la ex esposa y la hija han dejado de ocupar la vivienda familiar cuyo uso le fue atribuido, debe declararse la extinción de dicha atribución al suponer un abuso de derecho frente al otro progenitor, propietario exclusivo de la vivienda \ Procede disminuir la pensión de alimentos a pesar de extinguirse la atribución del uso de la vivienda a favor de la madre y la menor cuando el padre disminuye sus ingresos y tiene que hacer frente al mantenimiento de un nuevo descendiente

[Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, Sala de lo Civil y Penal, Sentencia 30/2023 de 24 May. 2023, Rec. 177/2022](#)

MATRIMONIO. Efectos de la nulidad, la separación y el divorcio. Patria potestad y guarda y custodia. Régimen de visita a los menores. -- Efectos de la nulidad, la separación y el divorcio. Especialidades del Derecho Foral. MENORES. Principios de actuación con menores . Interés del menor.

JURISPRUDÈNCIA

APTARRAGONA

FAMÍLIA I SUCCESSIONS

(vegeu [DSI FAMÍLIA](#))

DRETS REALS

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 238/2023 de 11 May. 2023, Rec. 819/2021](#)

ACCIONES POSESORIAS. DESAHUCIO. Contra precaristas. INTERDICTOS POSESORIOS. Clases. Interdicto de recobrar. RECUPERACIÓN DE POSESIÓN. REGISTRO DE LA PROPIEDAD. Principios hipotecarios. Principio de legitimación o de exactitud registral. Efectos procesales. Tutela de derechos reales inscritos.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 229/2023 de 4 May. 2023, Rec. 630/2021](#)

COMUNIDAD DE BIENES. Extinción. División de la cosa común. Ejercicio por cualquiera de los partícipes.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 329/2023 de 22 Jun. 2023, Rec. 999/2021](#)

COMUNIDAD DE BIENES. Extinción. División de la cosa común. HIPOTECA. Préstamo hipotecario.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 325/2023 de 15 Jun. 2023, Rec. 830/2021](#)

ACCIÓN REIVINDICATORIA. Requisitos. Propiedad del actor. Prueba del dominio. -- Requisitos. Detentación o posesión del demandado.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 1ª, Sentencia 334/2023 de 7 Jun. 2023, Rec. 56/2023](#)

PROCESO CIVIL. Acumulación de acciones. USUCAPIÓN.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 365/2023 de 13 Jul. 2023, Rec. 557/2021](#)

Acción reivindicatoria de dominio.

PH/AU

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 330/2023 de 22 Jun. 2023, Rec. 988/2021](#)

PROPIEDAD HORIZONTAL.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 293/2023 de 1 Jun. 2023, Rec. 168/2023](#)

ARRENDAMIENTOS URBANOS. Extinción y suspensión del arrendamiento. Resolución a instancias del arrendador. Falta de pago de la renta o cantidades asimiladas. DESAHUCIO. Contra arrendatarios.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 306/2023 de 8 Jun. 2023, Rec. 790/2021](#)

PROPIEDAD HORIZONTAL. Comunidad de propietarios. Junta de propietarios. Adopción de acuerdos. -- Comunidad de propietarios. Presidente. Designación.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 253/2023 de 11 May. 2023, Rec. 334/2021](#)

PROPIEDAD HORIZONTAL.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 218/2023 de 4 May. 2023, Rec. 1008/2021](#)

DESAHUCIO. Contra precaristas. Requisitos. Título. Existencia o inexistencia.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 1ª, Sentencia 264/2023 de 5 May. 2023, Rec. 64/2023](#)

ACCIONES POSESORIAS. DESAHUCIO. Contra precaristas. Requisitos. Título. Existencia o inexistencia

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 272/2023 de 25 May. 2023, Rec. 707/2021](#)

ARRENDAMIENTOS URBANOS. Extinción y suspensión del arrendamiento. Resolución a instancias del arrendador. Expiración del plazo. DESAHUCIO. Contra arrendatarios.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 284/2023 de 1 Jun. 2023, Rec. 34/2022](#)

ACCIONES POSESORIAS. DESAHUCIO. Contra precaristas. RECUPERACIÓN DE POSESIÓN.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 274/2023 de 23 May. 2023, Rec. 526/2021](#)

DESAHUCIO. Por precario. La sentencia que declara el desahucio extiende sus efectos a todos los poseedores de la vivienda que carecen de título legítimo para ocuparla, no pudiendo obligarse a la propiedad o arrendador a demandar sucesivamente a cuantos sujetos se presenten como poseedores después de iniciado el proceso. Al no acreditar el demandado título que legitima su posesión, procede el desahucio ejercitado.

ALTRES:

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 277/2023 de 25 May. 2023, Rec. 880/2021](#)

RESPONSABILIDAD CIVIL. Responsabilidad contractual. Requisitos. Incumplimiento contractual. -- Resarcimiento. Daño moral.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 315/2023 de 15 Jun. 2023, Rec. 946/2021](#)

CESIÓN DE CRÉDITOS. PRESCRIPCIÓN. Materia civil. Acciones que prescriben a los tres años.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 1ª, Sentencia 315/2023 de 24 May. 2023, Rec. 163/2023](#)

COMPRAVENTA. Nulidad, anulabilidad y rescisión de la compraventa. -- Pactos especiales. Arras o señal. OBLIGACIONES. Tipos de obligaciones. Obligaciones condicionales. PRUEBA. Prueba documental.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 303/2023 de 8 Jun. 2023, Rec. 861/2021](#)

REGISTRO DE LA PROPIEDAD. Principios hipotecarios. Principio de legalidad. Calificación Registral.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 258/2023 de 18 May. 2023, Rec. 820/2021](#)

PRESCRIPCIÓN. RESPONSABILIDAD CIVIL. Responsabilidad extracontractual. Accidentes de circulación. -- Resarcimiento.

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 324/2023 de 19 Jun. 2023, Rec. 769/2021](#)

Prueba, Prescripción, Disponibilidad y facilidad probatoria, Reconvención

[Audiencia Provincial de Tarragona, Sección 3ª, Sentencia 373/2023 de 13 Jul. 2023, Rec. 869/2021](#)

Consumidores y usuarios, Condiciones generales de la contratación

---

LEGISLACIÓ

- [LLEI 10/2023](#), del 7 d'agost, de modificació de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista. DOGC núm. 8975 09/08/2023
- [ORDRE EMT/185/2023](#), de 14 de juliol, per la qual s'estableix el calendari d'obertura a Catalunya dels establiments comercials en diumenge i dies festius per als anys 2024 i 2025. DOGC núm. 8961 19/07/2023
- [RESOLUCIÓ INT/2620/2023](#), de 13 de juliol, per la qual s'aprova i es publica el Protocol per a la prevenció, la detecció i la gestió de situacions d'odi i discriminació en l'àmbit de la seguretat privada. DOGC núm. 8961 19/07/2023
- [DECRET 134/2023](#), de 6 de juliol, de modificació del Decret 184/2022, de 10 d'octubre, de denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments en què s'organitza el Govern i l'Administració de la Generalitat de Catalunya. DOGC núm. 8953 07/07/2023

BIBLIOGRAFIA:

ARTICLES:

[Consideraciones sobre la sucesión procesal por muerte. Coincidencia procesal de partes en la misma persona tras un fallecimiento](#)

de Raúl Rodríguez Sánchez

In Revista jurídica de Catalunya, Núm. 2 (abril-juny 2023)

[L'assistència jurídica en les sol·licituds d'asil polític en frontera](#)

de Carles Grima Camps

In Revista jurídica de Catalunya, Núm. 2 (abril-juny 2023)

[Suelo urbano consolidado y reservas para vivienda asequible en Barcelona](#)

de Ponce Solé, Julio

In Revista jurídica de Catalunya, Núm. 2 (abril-juny 2023)

[La responsabilidad penal en el ámbito sanitario veintisiete años después](#)

de JUFRESA PATAU, Francesc de P., GRASAS HERNANDEZ, Ferran

In Revista jurídica de Catalunya, Núm. 2 (abril-juny 2023)

[Les limitacions jurisprudencials del dret a la veritat en la justícia transicional espanyola i les propostes per superar-lesde la Llei de la Memòria Democràtica](#)

de

Daniel

Vallès

Muñío

In Revista jurídica de Catalunya, Núm. 2 (abril-juny 2023)

[L'onada de renovació energètica dels edificis: adaptabilitat i limitacions de les institucions de dret civil](#)

de Miriam Anderson

In Revista catalana de dret públic, núm. 66 (juny 2023)

Al marc de la transició ecològica i digital, l'onada de renovació dels edificis impulsada per la UE s'ha de dur a terme de manera que no es deixi ningú enrere. Diverses institucions pròpies del dret civil poden contribuir a assolir els objectius de descarbonització del parc immobiliari, gràcies a la seva capacitat d'adaptació, però presenten també limitacions a l'hora de prevenir que de les polítiques de renovació en resulti un increment de l'exclusió social i residencial. Aquest estudi explora, d'acord amb aquestes premisses, l'establiment d'estàndards mínims d'eficiència energètica, els incentius a l'arrendador en forma de repercussió de costos, la facilitació de la presa d'acords per part de les comunitats de propietaris i el finançament sostenible, així com l'ús de càrregues registrals i censos per part de normes de caire administratiu, que també procuren pal·liar les situacions de vulnerabilitat existents i que es poden generar degut, precisament, a l'onada de renovació. Es constata la necessitat d'impulsar una major sincronia entre el dret públic i el dret privat en aquest context.

[Lliçons de les primeres avaluacions científiques de la regulació dels lloguers a Catalunya](#)

de Josep Maria Raya Vílchez

In Revista catalana de dret públic, núm. 66 (juny 2023)

Durant un any i mig aproximadament hi ha hagut una llei de control de lloguers vigent a Catalunya (Llei 11/2020). La Llei 11/2020, que va entrar en vigor el 18 de setembre de 2020, va quedar parcialment anul·lada per una sentència del Tribunal Constitucional del 8 d'abril

d'aquest mateix any, amb la qual cosa ja se'n coneix el període complet de vigència i es pot tractar d'avaluar els seus efectes. En aquest article pretenem conèixer la situació del mercat de lloguer a Catalunya, les motivacions que van originar la Llei 11/2020, les seves principals característiques, així com l'evidència empírica internacional que hi ha respecte del control dels lloguers. Finalitzarem l'article analitzant les principals avaluacions científiques que s'han realitzat de l'impacte de la Llei 11/2020. Els resultats mostren una dèbil reducció de preus i una considerable reducció de l'oferta d'habitatges. Com a conclusió s'observa que, tot i que les motivacions per tractar de pal·liar l'evolució del preu del lloguer en relació amb l'evolució dels salaris són ben clares i comprensibles, la limitació de lloguers és una política que equivoca la diagnosi. Controlar preus té sentit en mercats oligopolístics amb importants barreres d'entrada, com pot ser el mercat de l'energia. En canvi, no té sentit en mercats atomitzats sense barres d'entrada. Però el problema es fa més gran quan parlem d'una de les polítiques econòmiques amb major consens dins la comunitat científica econòmica: no funciona. Com a màxim s'aconsegueix un petit efecte en el preu, de curta durada i només en el segment regulat. En canvi, acaba produint un fort efecte negatiu en l'oferta de lloguers. I quan observem un augment de preus dels lloguers, el principal problema que hi ha al darrere és escassetat d'oferta.

[La justiciabilitat del dret a l'habitatge en l'àmbit internacional: el Comitè Europeu de Drets Socials i el seu procediment de reclamacions col·lectives](#)

de Alberto Macho Carro

In Revista catalana de dret públic, núm. 66 (juny 2023)

Aquest treball constitueix un estudi sobre la justiciabilitat del dret a l'habitatge en l'àmbit de la Carta Social Europea revisada, ratificada per Espanya el maig de 2021. En concret, l'estudi se centra a analitzar l'origen, el funcionament i la naturalesa del mecanisme de reclamacions col·lectives davant del Comitè Europeu de Drets Socials, així com desgranar la doctrina en matèria de dret a l'habitatge que, per mitjà d'aquest sistema, ha anat desenvolupant el Comitè.

[El paper dels serveis socials locals en l'aplicació de les polítiques d'habitatge en un context de crisi de l'estat del benestar: una mirada des de Catalunya](#)

de Fornés Fernández

In Revista catalana de dret públic, núm. 66 (juny 2023)

Aquest article destaca el paper dels serveis socials locals en l'aplicació de les polítiques d'habitatge, concretament a Catalunya. És per això, que es presenta una revisió de tres instruments normatius: La Llei 18/2007, del dret a l'habitatge, la Llei 24/2015, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica i la Llei 4/2016, de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial. S'identifiquen els processos o polítiques públiques que —per a la seva concreció— requereixen de la participació de les professionals dels serveis socials, destacant els reptes que es presenten i la necessària articulació entre les diferents administracions públiques per a garantir l'exercici efectiu del dret a l'habitatge de les persones que resideixen a Catalunya.

[Mecanismes de col·laboració publicoprivada per a la provisió i l'explotació econòmica d'habitatge assequible: un joc de suma positiva](#)

de Judith Gifreu Font

In *Revista catalana de dret públic*, núm. 66 (juny 2023)

La col·laboració publicoprivada en la promoció i la construcció d'habitatge sotmès a algun règim de protecció pública resulta ser una fórmula idònia per assolir els reptes derivats de la persistència crònica de manca d'habitatge per cobrir la demanda existent, especialment pel que fa als grups socials més vulnerables. La necessitat d'incrementar l'oferta, molt especialment en règim de lloguer assequible, ha fet que les administracions públiques implementessin diverses estratègies amb aquesta finalitat, com ara la mobilització d'habitatges buits, els programes de cessions de grans tenidors, l'exercici dels drets de tanteig i retracte, etc. Tanmateix, i malgrat l'èxit d'aquestes iniciatives, la mesura estrella ha de ser necessàriament la promoció d'habitatge –nou o rehabilitat– per garantir un increment accelerat i mantingut del parc residencial protegit. Però les administracions no ho poden fer soles. Aquesta col·laboració, que s'integra dins del patró de la governança col·laborativa, constitueix una fórmula win-win a través de la qual les parts implicades uneixen esforços en benefici comú amb la finalitat última d'assolir la satisfacció de l'interès general. Les manifestacions d'aquesta col·laboració són diverses, i les més rellevants (configuració d'una estructura institucionalitzada, constitució d'un dret de superfície o d'una concessió demanial, contractació pública, etc.) són objecte d'anàlisi en aquest treball.

[Falta de acompañamiento de las certificaciones literales del Registro Civil y de competencia en el divorcio](#)

de Rocío Sampere

In *Revista digital Familia y Sucesiones Cataluña*, Núm. 35 (juny 2023)

En el caso planteado, el Juzgado ha admitido a trámite una demanda de divorcio en la que no se acompañan las certificaciones literales de nacimiento de los hijos, sí se acompaña una certificación expedida hace más de tres años, no se acompaña tampoco el certificado de empadronamiento, ni ningún documento para acreditar la competencia territorial. En el escrito de contestación a la demanda se ha hecho constar tal irregularidad y se ha solicitado la nulidad de actuaciones y que sea corregido tal defecto, dando plazo al demandante para subsanar.

[Falta de acomañamiento de las certificaciones literales del Registro Civil y de competencia en el divorcio](#)

de Rocío Sampere

In Revista digital Familia y Sucesiones Cataluña, Núm. 35 (juny 2023)

En el caso planteado, el Juzgado ha admitido a trámite una demanda de divorcio en la que no se acompañan las certificaciones literales de nacimiento de los hijos, sí se acompaña una certificación expedida hace más de tres años, no se acompaña tampoco el certificado de empadronamiento, ni ningún documento para acreditar la competencia territorial. En el escrito de contestación a la demanda se ha hecho constar tal irregularidad y se ha solicitado la nulidad de actuaciones y que sea corregido tal defecto, dando plazo al demandante para subsanar.

LLIBRES:

[Memento práctico inmobiliario : 2023-2024](#)

Como no podría ser de otra forma, en esta nueva edición del Memento Inmobiliario 2023-2024, se incluyen todas las modificaciones y novedades introducidas por la nueva Ley del derecho a la vivienda. Con entrada en vigor el 26-5-2023, que afectan, principalmente, a las políticas

públicas de vivienda y la vivienda protegida, los arrendamientos, la recuperación de viviendas ocupadas, los desahucios y subastas de inmuebles y los recargos fiscales sobre viviendas desocupadas. Además, se ha llevado a cabo una completa actualización normativa y jurisprudencial de la obra,

con el comentario de las sentencias más novedosas que afectan a las distintas materias tratadas. Asimismo, se incorpora la última doctrina administrativa en aplicación e interpretación de las distintas normas tratadas. Si bien dicha puesta al día de la obra se ha realizado de forma íntegra, incorporando cada modificación legislativa desde la última edición de la misma, a continuación, y a modo de ejemplo, se detallan las novedades de mayor relevancia publicadas en 2023, incluidas en cada capítulo del Memento.

[La designación de heredero por fiduciario en el código civil de Cataluña : la cláusula de confianza como instrumento para ordenar la sucesión en la empresa familiar](#)

de María Luisa Zahino Ruiz

La sucesión en la empresa familiar constituye uno de los retos del derecho de sucesiones vigente, pues, a pesar del papel fundamental que las empresas familiares desempeñan en la economía actual, pocas logran subsistir tras el primer relevo generacional.

La cuestión sucesoria es fundamental, toda vez que la vocación de continuidad en el tiempo —el propósito de mantener la propiedad y el gobierno de la empresa en el ámbito familiar, de generación en generación—, es el elemento delimitador del concepto de empresa familiar, por encima de cualquier otra consideración.

La designación de heredero por fiduciario, regulada en los arts. 424-1 a 424-10 del Código civil

